

ster fulgte dette Lovforslag blot eet Trin videre, saa vilde han see, at han ved at rette og strege deri kunde skaffe Meget en practiff Løsning, og han kunde skaffe det en endnu mere practiff Løsning ved til anden Behandling selv at bringe et andet Forslag ind; saa vilde den hele Klage over disse theoretiske Antydninger være hævet; thi saa vare vi komne derhen, hvortil jeg bestandig stræber, at vi saavidt muligt visse disse Theorier bort, visse selve Grundloven bort igjennem Lovgivningen. Den ærede Minister har talt om Forberedelsen og Savnet deraf hos Folket; men den savnes ikke af den Deel af Folket, som ikke trænger til anden Bistand, til anden Daad, til anden Confirmation end den, de ere vante til, som jeg og mine Ege, thi vi kunne meget godt bruge det, som det er, og vi behøve jo virkelig ingen Forberedelse — jeg er forberedt paa det, jeg kjender det, jeg veed hvad det altid har været og rimeligviis vil blive. De Andre derimod, som staae udenfor og vente, de ere mere end tilstrækkelig forberedte, de ere endog saaledes forberedte, at de gaae i Samliv sammen uden Ægteskab, fordi de ikke kunne faae et lovligt Ægteskab, de ere meget forberedte, og have ventet meget for længe (atter). Efter saaledes i mere Almindelighed at have angrebet Loven og Lovens Betydning, har den ærede Minister fulgt den Skridt for Skridt paragraphviis, og jeg skal give ham den Anerkjendelse, at han har gjort det saa almindeligt, som det var muligt, og holdt det principmæssigt, saa at jeg for min Part ingenlunde skal klage over, at der er gaaet ind i Detaillen. Jeg har den fulde Overbeviisning, at der findes et Princip i hver Paragraph, og at der er noget Almindeligt at finde ud af alle disse Enkeltheder, og troer derfor ogsaa, at det er ganske nyttigt at følge Sagen saaledes. Som almindelige Klagemaal over Dispositionen af Loven har Ministeren sagt, at den er tagen for kort, og at den gjør Uret. Den er tagen for kort — ja, jeg veed nok, at det var omtrent en lignende Indvending, der var imod Communeloven, og jeg er overbevist om, at vi i en lang Række af Aar ville faae den Indvending mod alle de Love, der ikke ere tagne for langt; det er en saa

almindelig Bane ved vor Lovskrivning at tage Alting saa langt, hvad ogsaa kunde kaldes saa udværet, at det bliver meget for langt, men jeg begriber meget vel, at denne lange og gamle Bane let gjør sig gjældende, naar man seer Noget taget saa kort, som det kan være. Men om det ogsaa var taget noget for kort, saa er det dog Noget, der kan rettes; der kan sættes flere Paragrapher til, og der kan sættes Noget til hver Paragraph. Forøvrigt maa jeg ogsaa gjøre opmærksom paa, at jeg aldrig har tænkt mig, at en Lov af denne Art kunde gaae ud i Verden, uden ledsaget af en Række ophylsende Bemærkninger, og det vilde da have kunnet give Loven den Længde, der savnes; Spørgsmaalet er egentlig kun, om den er saa kort, at der i dens Paragrapher ikke findes Fasthed nok, Hold nok til at kunne gives saadanne Meddelelser. Den gjør Uret — der maa jeg tilstaae, at jeg, skjøndt jeg hørte noie efter, dog ikke hørte imod hvem, ja, jeg har slet ikke kunnet forstaae, at denne Lov gjorde Uret mod noget som helst Menneffe. Den paa lægger intet Menneffe i det hele Land en positivt Tvang, den forhindrer intet Menneffe fra at følge den Livsandel, som han hidtil har betraadt, den forhindrer Ingen i Landet fra at handle med en fuldkommen Overbeviisningsfrihed — men, hvem gjør den da Uret, og hvorledes gjør den denne Uret? Det var jo især om Ægteskab, og jeg indrømmer, at jeg betragter denne Paragraph som det Hovedsagelige i Loven, og saameget det Hovedsagelige i den, at, naar Banffelighederne i den Henseende vare løste, saa vilde jeg sige, de vare løste i det Hele taget, thi saameget, man endog har at indvende imod den Frihed hos Forældre at lade deres Børn opdrage, i hvilken Troesbetsjendelse de ville, saa troer jeg dog, at man ikke har Midler til at forhindre det; det bliver, saaledes som vore Forhold nu ere, en fuldkommen naturlig Ret. Den ærede Minister, som især imødegik de Bestemmelser, der høre herhen, sagde: Men vilde det ikke være et forargerligt Syn, om man saae en Familie leve sammen, hvor Børnene vare et Monsterkort for forskjellige Troesbetsjendelser; ja, det vilde paa en vis Maade være et Monsterkort for et forargerligt Syn, men jeg vil spørge,